

Sekty

Bc. Pavlína Černá

Působení a psychická manipulace

- V ČR rozmach v 90. letech
- Strach z „náboženské totality“, která by mohla ovládnout společnost
- Předtím působily jako náboženští disidenti, to zejména Svědkové Jehovovi
- Dnes vyvolávají sekty spíše strach
- Pracují s potřebou člověka v něco věřit

Atributy sekty

- Vůdce, který má absolutní autoritu
- Striktní hierarchie skupiny
- Podřízení normám, které jsou pravdivé a neměnné
- Co z toho vyplývá:
  - A) omezení lidských práv
  - B) za účelem uchování této organizace vyvolávání strachu z okolního světa – to vede k izolaci
  - C) zákaz kontaktů s lidmi mimo sektu

Dělení sekt

- Křesťansky zaměřené – Svědkové Jehovovi, Mormoni; vznik ve 20. Století v USA
- Východně zaměřené – Hare Krišna; celibát askeze, nenásilí, ale oddělování dětí od rodičů a neposílání do školy, nápadný zevnějšek
- S okultním základem – satanismus; u nás málo, většinou v souvislosti s trestnými činy; sexualita spojena s utrpením, oběti, týrání dětí

- Další sekty
  - Scientologická církev – infiltrace do hospodářství a politiky, nenápadní, o to však nebezpečnější
  - Hnutí New Age – vyléčit sebe i planetu

Motivace ke vstupu do sekty

- Potřeba řádu
- Potřeba autority
- Potřeba sebepotvrzení a sebepřijetí
- Jako reakce na životní zátěže
- U mládeže jsou přitažlivé, protože jsou jim předkládány jako něco špatného

Vznik a vývoj závislosti na sektě

- Kontakt se členy je silným spouštěčem
- Příslušníci se jeví jako šťastní a vyrovnaní, proto jsou přijímáni jako přátelé, identifikace s nimi
- Psychická manipulace

Psychická manipulace

- Působení na složku racionální, kognitivní a emotivní
- Fáze lákání – noví přátelé, uspokojení potřeb
- Tlak a adaptace – přijetí dogmat a osobnosti vůdce; uspokojení a pozitivní hodnocení jen při plnění požadavků, jinak týrání a deptání
- Noví členové jsou zbavováni starých návyků, dezorientováni

- Systematické vštěpování učení sekty
- Není čas ani soukromí k promyšlení toho, k čemu se zavazují
- Všechn čas je organizován, aktivity jsou konány ve skupině
- Sekta je jediná pozitivní společnost
- Jediný zdroj informací je učení sekty
- Posilování strachu z okolního světa

Techniky psychické manipulace

- Kontrola vnějšího chování – předurčeno, konformita je odměňována, neposlušnost se trestá
- Dogma je jediná pravda – odlišné názory poté člen sekty nechce ani slyšet
- Změny v užívání jazyka
- Pocity viny, strach ze zavržení

Odchod ze sekty

- Mnozí členové by rádi odešli, ale nemají kam
- Dobré je, aby je rodina a blízcí nezavrhli
- Na sektu nenadávat, raději se dovědět co nejvíce
- Po odchodu ze sekty je téměř vždy třeba odborná pomoc

Problémy po odchodu ze sekty

- Pocity odcizení a dezorientace ve vztahu k sobě i okolí
- Pasivita, neschopnost se rozhodovat samostatně
- Neschopnost kriticky uvažovat, ztráta důvěry ve svou schopnost samostatně myslet
- Poruchy emočního prožívání – strach, úzkost, pocit ohrožení, pocit viny

- Ztráta spontaneity
- Potíže se socializací – problémy v běžných situacích, pocit izolace
- Přetrvává potřeba víry – hledají jinou možnost
- Psychosomatické obtíže
- Flešbky – různé zážitky v sektě

Prevence – co mohu udělat jako učitel VKZ?

- Videá o působení sekt – k dispozici na youtube
- Beseda s člověkem, který se z vlivu sekty úspěšně vymanil
- Vysvětlování, že témata jako víra apod. je lépe řešit s učitelem nebo pozvat do školy kněze, nikdo cizí se nás na nic takového nemá ptát
- Vysvětlit, aby si nebrali Strážnou věž či probudíte se, obojí nabízejí Svědkové Jehovovi

Kam se obrátit

- Krizové centrum
- Linka důvěry
- Pomoc rodiny může být významná
- Většinou je třeba odborná pomoc psychologa nebo psychiatra
- Poradna Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů – konzultace s psychologem či knězem
- Svépomocné a poradenské skupiny

Odkazy

- <http://www.youtube.com/watch?v=wgK4C-eulA> – výpověď exčlenky Moonovy sekty
- <http://www.youtube.com/watch?v=dd1CsQXYj7k> – méně známé sekty, rozbor z hlediska vědy
- <http://www.youtube.com/watch?v=4GNtIIM5X0E> – reportáž ČT

Shrnující otázky

- Jak dělíme sekty? Uved' příklady
  - 1.
  - 2.
  - 3.
- Atributy sekty
  - 1.
  - 2.
  - 3.

- Jak nás noví členové přesvědčí?
- Co nám hrozí, nebudeme-li plnit požadavky sekty?
- Co se s námi stane, když se rozhodneme sektu opustit?